№ 110 (895)
АВГУСТ
12 лун
1938 во
Ԁоныс 10 ур.

Став странајасса пролетаріјјас, ӧтувтчӧј!

КОМІ КОМСОМОԈЕЦ

Газетлеӡӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

Јапонскӧј војенщіна кыскӧ Јапоԋіјаԁс СССР-кӧԁ војнаӧ

Јуԉ 29-ӧԁ лунаԋ завоԁітӧмӧн јапонскӧј војенщіна вӧчіс ԋекымын провокаціоннӧј ускӧԁчылӧм Хасан ты рајонын сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ. Тајӧ ускӧԁчылӧмјасас участвујтісны регуԉарнӧј јапонскӧј војска, коԁјас пыртісны ԃејствіјеӧ став каԉібрјаса артіԉԉерија, сы лыԁын і ԍӧкыԁ. Тајӧ ускӧԁчылӧмјассӧ оз поӡ шуны „пограԋічнӧј інціԃентӧн", кыӡі тајӧс зіԉӧны ӧні Јапоԋіјаын петкӧԁлыны војенщінакӧԁ јітчӧм кругјас. Хасан ты рајонын сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ регуԉарнӧј јапонскӧј војскаӧн пырӧм петкӧԁлӧ аснас јапонскӧј војенщіналыԍ јавнӧј зіԉӧм кыскыны Јапоԋіјаԁс Сӧветскӧј Сојузкӧԁ војнаӧ.

Јуԉ 29-ӧԁ лунӧӡ граԋіцалӧн тајӧ участок вылас вӧлі нормаԉнӧј положеԋіје. Но јуԉ 29-ӧԁ лунӧ јапонскӧј регуԉарнӧј војска пырісны сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ ԁа завоԁітісны бостны вынӧн Безымјаннӧј высота. Тајӧ ускӧԁчылӧмсӧ вӧлі венӧма мијан пограԋічԋікјасӧн. Та бӧрын јапонскӧј војенщіна чукӧртіс сетчӧ регуԉарнӧј војскалыԍ ԁівіӡіја артіԉԉеріјаӧн ԁа јуԉ 31-ӧԁ лунӧ, СССР-лыԍ госуԁарственнӧј граԋіцасӧ грубӧја ԁа бесцеремоннӧја нарушітӧмӧн, вылыԍ завоԁітіс бостны Безымјаннӧј ԁа Заоӡернӧј высотајас, коԁјас бесспорнӧ прінаԁлежітӧны Сӧветскӧј Сојузлы. Тащӧм ԃејствіјејассӧ „пограԋічнӧј інціԃентӧн" шуӧм еща вылӧ смехотворнӧ. Тырвыјӧ гӧгӧрвоана, мы јапонскӧј војенщіна вӧчіс тащӧм ԃејствіјејассӧ ӡік ӧті целӧн—кыскыны Јапоԋіјаԁс Сӧветскӧј Сојузкӧԁ војнаӧ.

Јапонскӧј војенщіна зіԉӧ бесцеремоннӧја ԁа грубӧја шантажірујтны Јапоԋіјаса ԁа став мірса общественнӧј мԋеԋіје, регуԉарнӧј војскакӧԁ ԁа артіԉԉеріјакӧԁ ӧтлаын лжівӧј утверждеԋіјејас леӡӧмӧн сы јылыԍ, мы Хасан тылӧн рајон быттӧкӧ манчжурскӧј ԏерріторіја вылын. Војна ӧтысјаслыԍ тајӧ лжівӧј утверждеԋіјејассӧ вӧлі разоблачітӧма завоԁітчӧмаԋыԍ. Кыӡі тӧԁса, СССР ԁа Манчжурија костын граԋіца стӧча урчітӧма ԁа гіжӧма Хунчунскӧј соглашеԋіјеӧн, коԁӧс кырымалӧма Россија ԁа Кітај костын 1886 воын, ԁа соглашеԋіје ԁінӧ пуктӧм картаӧн. Кыӡі соглашеԋіје, сіӡі і карта стӧча урчітӧны, мы Безымјанназа ԁа Заоӡернаја высотајас мијан ԏерріторіја вылын.

Сізім во чӧжӧн, коԁјас колісны јапонскӧј војскаӧн Манчжурија оккупірујтан каԁсаԋ, јапонскӧј војенщіна прімеԋајтіс ԁіверсіјајаслыԍ ԁа провокаціјајаслыԍ быԁсікас метоԁјас, меԁым осложԋітны сӧветско-јапонскӧј отношеԋіјејас ԁа, меԁбӧрын, кыпӧԁны војна. Јуԉ 31-ӧԁ лунӧ сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ регуԉарнӧј јапонскӧј војскаӧн пырӧм петкӧԁлӧ аснас зев ыджыԁ провокаціја, коԁӧс вӧчӧма тајӧ целнас Квантунскӧј штабӧн. Тајӧ наглӧј провокаціјасӧ котыртыԍјас мӧԁӧԁісны сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ регуԉарнӧј војска артіԉԉеріјаӧн, сы вӧсна мы најӧ арталісны тащӧм ногӧн ӧзтыны војналыԍ пӧжар.

Август 4-ӧԁ лунӧ Москваын јапонскӧј посол г. Сігеміцу Іностраннӧј ԃелӧјас куӡа Народнӧј Комісcар М. М. Літвінов јорткӧԁ беԍеԁаын ӡајавітіс, мы јапонскӧј правітеԉство кӧсјіс разрешітны інціԃент мірнӧја, кыӡі локаԉнӧјӧс. Но М. М. Літвінов јортлы г. Сігеміцуӧн ӡајавлеԋіје бӧрын ӧті лун мысті јапонскӧј регуԉарнӧј војска вӧсісны інтенсівнӧј бі сӧветскӧј ԏерріторіја куӡа ԁа, став каԉібрјаса уналыԁа артіԉԉеріјаӧн, сы лыԁын і ԍӧкыԁӧн поԁԁержітӧмӧн, муԋісны сӧветскӧј војскалы паныԁ наступлеԋіјеӧ. Гӧгӧрвоана, сӧветскӧј војска сетісны соответствујущӧј отпор јапонскӧј частјаслы, асныс вужісны контрнаступлеԋіјеӧ ԁа весалісны сӧветскӧј ԏерріторіја јапонскӧј војска колаԍјасыԍ.

Јапонскӧј војска вӧчісны сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ ускӧԁчӧм і граԋіцалӧн мӧԁ участок вылын, Гроԁеково рајонын, атакујтісны сӧветскӧј пограԋічнӧј нар'аԁ, лыјлісны пулемјотјасыԍ тајӧ нар'аԁыслы отсӧг вылӧ вовыԍ сӧветскӧј поԁкрепԉеԋіјејас ԁа бостісны сӧветскӧј ԏерріторіја вылыԍ 588,3 высота. Тајӧ ускӧԁчылӧмсӧ сіӡ жӧ вӧлі венӧма сӧветскӧј војскаӧн, коԁјас весалісны інԁӧм высотасӧ јапоԋецјасыԍ.

Тајӧ выԉ провокаціјајасыԍ, коԁјас петкӧԁлӧны асланыс ӧті цеԉлыԍ звеԋојас, сӧмын опровергԋітӧма поԁтверждајтӧны, мы јапонскӧј војенщіналӧн цеԉ—лубӧј среԁствојасӧн, меԁса вызывајтыԍјасӧӡ ԁа наглӧјјасӧӡ, кыскыны Јапоԋіјаԁс Сӧветскӧј Сојузкӧԁ војнаӧ.

Тајӧ провокаціјајас воӡас, коԁјасӧс завоԁітӧма јапонскӧј војенщінаӧн, Сӧветскӧј Сојузлы быԍ лоі прімітны соответствујущӧј контрмерајас асԍыс граԋіцајассӧ ԁорјӧм могыԍ. Сӧветскӧј ԏерріторіја весалӧма јапонскӧј војска колаԍјасыԍ. Но кӧні гаранті ӡјас, мы јапонскӧј војенщіна оз зіԉ повторітны сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ ускӧԁчылӧм?

Та вӧсна, јапонскӧј правітеԉство-кӧ збылыԍ имеітӧ, кыӡі ӡајавітіс август-

(Помсӧ віӡӧԁ 2 лістбокыԍ)

Первој (Пріморскӧј) Армијаса штаблӧн јуӧртӧм

Август 9-ӧԁ лунӧ јапонскӧј војска вылыԍ нуӧԁісны атака Заоӡерная высота вылӧ (Чанкуфын), кӧні сулалӧны мијан војска. Јапонскӧј војскаӧс вӧлі шыбытӧма налы гырыԍ воштӧмјасӧн. Мијан војскалӧн расположеԋіје мунӧ граԋіца лінија куӡа Безымјаннӧј высота рајоныԍ кынӡі, кӧні јапонскӧј војска пырӧны мијан ԏерріторіјаӧ метр 200 вылӧ, а мијан војска асланыс ӧчереԁын пырӧны јапоно-манжурскӧј ԏерріторіјаӧ 300 метр вылӧ. Став участок вылас воӡӧ нуӧԁсӧ артіԉԉеріјскӧј лыјсӧм.

Госуԁарстволы меԁбур турун

Сталін, Красін, Буԁоннӧј, Завет Іԉіча ԁа Красная горка ԋіма колхозјас (Сосқа сіктсӧвет) август 4-ӧԁ лун кежлӧ госуԁарстволы турун поставка ӡԁајтісны колана ԁінӧ 100 прӧчент вылӧ. Колхозјас госуԁарстволы ӡԁајтісны меԁбур турунсӧ.

Јеԉкін.

Сԋімок вылын: Сыктывкарса горстројын јуж алыԍ комсомолец—стахановец Коԋајев Іван Степановіч. Штукатурнӧј ужјас вылын лунса нормајас сіјӧ тыртӧ 200—230 прӧчент вылӧ.

СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн Мӧԁӧԁ Сессіја

Сессіјалӧн воссӧм

Август 10-ӧԁ лунӧ Кремлын воссіс СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн мӧԁӧԁ Сессіја

Кык час лунын вӧлі Сојузса Сӧветлӧн засеԁаԋіје, коԁӧс востіс Сојузса Сӧветлӧн Преԁсеԁатеԉ ԃепутат **А. А. Анԁрејев.**

Засеԁаԋіје вылын ӧтсӧгласӧн вынсӧԁӧма Сессіјалыԍ тащӧм сорԋітанторјас:

1. 1938 во вылӧ СССР-са јеԁінӧј госуԁарственнӧј бјуԁжет вынсӧԁӧм. Пыртсӧ СССР-са Совнаркомӧн.
2. „СССР-са Сојузнӧј ԁа автономнӧј республікајасса суԁоустројство јылыԍ Положеԋіјелӧн" проект. Пыртсӧ СССР-са СНК-ӧн.
3. СССР-са Верховнӧј Суԁ бӧрјӧм.
4. „СССР-са гражԁанство јылыԍ" законлӧн проект. Пыртсӧ СССР-са СНК-ӧн.
5. „Межԁунароԁнӧј ԁоговорјас ратіфіцірујтан ԁа ԃенонсірујтан порадок јылыԍ" законлӧн проект. Пыртсӧ Національностјас Сӧветса Іностраннӧј ԃелӧјас куӡа Коміссіјаӧн.
6. „Ӧткаолыԍ овмӧсјасса вӧвјас вылӧ госуԁарственнӧј налог јылыԍ" законлӧн проект. Пыртсӧ Сојузса Сӧветлӧн Законоԁатеԉнӧј Преԁположеԋіјејас Коміссіјаӧн.
7. Ставсојузса віӡму овмӧс выставка јылыԍ. Пыртсӧ Украінскӧј ССР-са ԃепутатјас группаӧн.
8. СССР Верховнӧј Сӧвет Преӡіԃіумлӧн Указјас јылыԍ, коԁјасӧс прімітӧма первој ԁа мӧԁӧԁ Сессіјајас костын ԁа поԁлежітӧны вынсӧԁны СССР-са Верховнӧј Сӧветӧн.

4 час лунын вӧлі Національностјас Сӧветлӧн засеԁаԋіје, коԁӧс востіс Національностјас Сӧветса Преԁсеԁатеԉ ԃепутат **Н. М. Шверԋік.**

Засеԁаԋіје вылын ӧтсӧгласӧн прімітсӧ Сессіјалыԍ сіјӧ-жӧ сорԋітанторјассӧ, коԁјасӧс прімітӧма Сојузса Сӧветӧн.

7 час рытын Сојузса Сӧветлӧн ԁа Національностјас Сӧветлӧн вӧлі ӧтувја засеԁаԋіје.

Прісутствујтӧны уна гӧстјас—московскӧј завоԁјасса ԁа фабрікјасса рабочӧјјас, наукаса, куԉтураса, іскусствоса, Краснӧј Армијаса ԁа Флотса преԁставітеԉјас.

Правітеԉственнӧј ложајасын петкӧԁчӧны **Сталін, Молотов, Каԉінін, Кагановіч, Ворошілов, Мікојан, Жԁанов, Јежов, Хрущев** јортјас, СССР Верховнӧј Сӧвет Преӡіԃіумса шԉенјас, Народнӧј Комісcарјас.

Зев ыджыԁ кыпыԁлунӧн ԃепутатјас ԁа гӧстјас чолӧмалӧны Сталін јортӧс, партіјаса ԁа правітеԉство руковоԁітеԉјасӧс. Залса ӧті помсаԋ ԁа мӧԁ помӧӡ кылӧны гора, раԁујтчана чолӧмалӧмјас Сӧветскӧј Сојузса нароԁјаслӧн кывјас вылын.

Преԁсеԁатеԉствујтыԍ **Анԁрејев** јорт Сојузса Сӧветлӧн ԁа Національностјас Сӧветлыԍ ӧтувја засеԁаԋіје јӧзӧԁӧ воссӧмӧн ԁа ԁоклаԁ вылӧ кыв сетӧ СССР-са Фінансјас куӡа Народнӧј Комісcар **Зверев** јортлы.

Сессіја ыджыԁ вніманԋіјеӧн кывзӧ **Зверев** јортлыԍ ԁоклаԁ, коԁі озыр јаркӧј ціфрајасӧн ԁа фактјасӧн Сӧветскӧј Сојузса овмӧс ԁа куԉтура ӡоріӡалӧм јылыԍ.

1938 во вылӧ СССР-лӧн јеԁінӧј госуԁарственнӧј бјуԁжет составітӧ ԁоходјас куӡа 125 міԉԉіарԁ 184 міԉԉіон шајт ԁа рӧскоԁјас куӡа—123 міԉԉіарԁ 684 міԉԉіон шајт.

Сојузнӧј ԁа республіканскӧј бјуԁжетјас куӡа нароԁнӧј овмӧс фінансірујтӧм вылӧ торјӧԁсӧ 47 міԉԉіарԁ 212 міԉԉіон шајт, сојузнӧј ԁа республіканскӧј бјуԁжетјас куӡа соціаԉно-куԉтурнӧј рӧскоԁјас вылӧ—12 міԉԉіарԁ 148 міԉԉіон шајт, а местнӧј бјуԁжетјаскӧԁ ӧтлаын—31,4 міԉԉіарԁ шајт.

Зверев јорт заключеԋіјејас торјӧн сувтлӧ странаса оборона нужԁајас вылӧ. Сіјӧ казтыштӧ фашістскӧј странајаслӧн помтӧм провокаціоннӧј усласӧмјас јылыԍ, коԁјас зіԉӧны ӧзтыны војна СССР-лы паныԁ. Могыԍ сыын, меԁым муӡлітӧг јонмӧԁны соціаԉізм веԉікӧј страналыԍ оборонасӧ. Такӧԁ јітӧԁын 1938 во вылӧ госуԁарственнӧј бјуԁжет страналӧн оборона нужԁајас вылӧ ассігнујетсӧ урчітӧ 27 міԉԉіарԁ шајт мында.

СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн Сессіја, асԍыс ошкӧм вылын выражајтӧмӧн, бурнӧј аплоԁісментјасӧн чолӧмалӧ Фінансјас куӡа Народнӧј Комісcарлыԍ ӡајавлеԋіјесӧ. Ԃепутатјас вӧчӧны пыԁ овація ԋепобеԁімӧј Рабоче-Крестјанскӧј Краснӧј Армија ԁа Военно-Морскӧј Флот честь куӡа.

Зверев јорт ԁоклаԁ бӧрын засеԁаԋіје тупкыссӧ.

Јапонскӧј војенщщіна кыскӧ Јапоԋіјаӧс СССР-кӧԁ војнаӧ

(П О М)

4-ӧԁ лунӧ посол Ԍігеміцу, „мірнӧј намереԋіјејас", то сіјӧ ԁолжен ԍетны јаснӧј ԁа точнӧј гарантіјајас, мый сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ усласӧмјас воӡӧ оз лоны. Сіјӧ ԁолжен, меԁбӧрын, ӧлӧԁны асԍыс војенщщінасӧ, коԁі неӧтчыԁ-ніи кыскыліс тащӧм провокаціјајас отсӧгнас Јапоԋіјаӧс сылӧн суԍеԁјаскӧԁ војнаӧ. Меԁ јапонскӧј правіԏељство заставітас квантунскӧј ԁа корејскӧј арміјајасӧс уважајтны существујутыс граԋіца.

Јапонскӧј правіԏељство нуӧ кывкутӧм жертвајасыс, коԁјас усісны кыкнанлаԁорсаԋыс војеннӧј ԃејствіјејас вӧсна, коԁјасӧс завоԁітӧма јапонскӧј војенщщінаӧн міјан ԏерріторіја вылын сӧветскӧј војскалы паныԁ.

Сӧветскӧј Сојуз ез кӧсјы і оз кӧсјы војна. Мӧԁарӧ, сіјӧ зіліс і зілӧ всеобщщӧј мір віӡӧмӧ ԁа јонмӧԁӧмӧ. Тајӧ преԃелнӧј јасностӧн петӧ преԁложеԋіјејасыс, коԁјасӧс тащӧм ногӧн реԅумірујтіс Лıтвінов јорт август 7-ӧԁ лунӧ јапонскӧј посолкӧԁ беԍеԁаын:

„Војеннӧј ԃејствіјејас ԁугԁасны сы бӧрын, кыԇі кыкнан сторонаыс кӧсјысасны не вужны ԁа не ԉылыны опреԃелӧннӧј ԉінија вомӧн ԁа бӧр бергӧԁны асԍыныс војскасӧ, најӧ-кӧ соглашеԋіје каԁ кежлӧ лоісны сіјӧ ԉінија мӧԁар бокас. Сещӧм ԉініјанас прізнајтӧ граԋіца, коԁӧс петкӧԁлӧма Хунчунскӧј соглашеԋіје ԁінӧ пуктӧм картаын, ԁа тащӧм ногӧн лоӧ восстановітӧма положеԋіје, коԁі вӧлі јуԉ 29-ӧԁ лунӧӡ, мӧԁ ногӧн-кӧ сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ јапонскӧј војскаӧн первој пыравтӧӡ".

Тащӧм поԅіціјаыс Сӧветскӧј Сојузлӧн. Сіјӧ кутӧ ас воӡас сӧмын ӧті цел— мір віӡӧм, граԋіца вылын спокој восстановітӧм ԁа сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ јапонскӧј војенщщіналыс воӡӧ провокаціоннӧј усласӧмјас не леӡӧм могыс условіјејас лӧсӧԁӧм. Сӧветскӧј Сојуз, век-жӧ, ез сӧгласітчыв і оз сӧгласітчы граԋіца вылӧ віԁлалӧм вылӧ.

Сӧветскӧј Сојуз колӧ аслас вынјасӧ спокојнӧј увереннӧстын. Сіјӧ оз кӧсјы војна. „Мі сулалам мір вӧсна ԁа отстаівајтам мір ԃелӧ. Но мі ог полӧј угрозајасыс ԁа ԁасӧс вочавіԇны уԁарӧн војна ӧзтысјаслӧн уԁар вылӧ" (Сталін).

Абу сомнеԋіје, мый Јапоԋіјаса нароԁнӧј массајас, сіӡ-жӧ правітыс лагерса сіјӧ елементјас, коԁјас саԁа ԁонјалӧны асланыс страналыс международнӧј ԁа пыщкӧсса положеԋіјесӧ, абу заінтересованӧс Сӧветскӧј Сојузкӧԁ војнаын. Колӧ ԁумајтны, јапонскӧј војенщщіна та јылыс бура тӧԁӧ. Но тыԁалӧ, буреща вӧсна авантурістјас, коԁјас старајтчӧны мый кӧт сіјӧ оз сувт кыскыны Јапоԋіјаӧс Сӧветскӧј Сојузкӧԁ војнаӧ, пырӧны пыр ылӧжык і ылӧжык асланыс провокаціоннӧј ԃејствіјејасын.

Палӧԁанаа ԁолжен ԃејствујтны јапонскӧј імперіалістјас вылӧ Іностраннӧј ԃелӧјас куԇа Нароԁнӧј Коміссар Лıтвінов јортлӧн чорыԁ зајавлеԋіјеыс, сы јылыс, „мый сӧветскӧј правіԏељство оз кӧсјы воӡӧ леӡны сылыс пограԋічнікјассӧ накажіттӧг періоԁіческӧја бырӧԁӧм ԁа раԋітӧм, лібӧ кӧт сӧветскӧј ԏерріторіја јапонскӧј војскаӧн временнӧј бостӧм, ԁа мый сіјӧ тырӧма решимостӧн воӡӧ, тащӧм случајјасас, прімеԋајтны меԁса чорыԁ мерајас, арԏіԉлеріја ԁа авіаціја іспоԉзујтӧм пыртӧмӧн".

Поԅіціја, коԁӧс замітӧма сӧветскӧј правіԏељствоӧн, аӡӡӧ ӧтсӧгласа поԁԃержка СССР-са нароԁјаслыс. Кыԇі петкӧԁлӧны јапонскӧј војенщщіналӧн провокаціјајас вылӧ международнӧј печатлӧн отклікјас Сӧветскӧј Сојузлӧн поԅіціјаыс разԃелајтчӧ сіӡ-жӧ став странајасса нароԁнӧј массајаслӧн ԁа міроԉубівӧј кругјаслӧн. Сіјӧ і гӧгӧрвоана, ӧԁ чорыԁ отпор, коԁӧс ԍетӧма Сӧветскӧј Сојузӧн јапонскӧј војенщщіналы, коԁі зілӧ војнаӧ, ԁа непоколебімӧј уверенност, коԁӧн тырӧма ставнас сӧветскӧј нароԁ, служітӧны всеобщщӧј мір ԃелӧлы ԁа інтересјаслы.

(„Правԁалӧн" переԁовӧј).

Учонӧјјас ошкӧны сӧветскӧј правіԏељстволыс чорыԁ поԉітіка

СССР-са Наукајаслӧн Акаԃемія ӧтувтӧ асԍыс скӧр протест став сӧветскӧј нароԁ вынјӧра гӧлӧс ԁінӧ, коԁі зев ыжыԁ негоԁоваԋіјеӧн клејмітӧ фашізмлыс—человечестволӧн звермӧм враглыс наглӧј провокаціјајассӧ, коԁі нуӧԁӧ вір кістан војна іспаԋіјаса ԁа кітајса нароԁјаслы паныԁ ԁа зілӧ јапонскӧј агрессорјас ԁа Берлінлыс ԁа Рімлыс најӧ фашістскӧј јеԁіномышлеԋнікјас пыр ӧзтыны војналыс пожар Сӧветскӧј Сојузлы паныԁ.

СССР-са Наукајас Акаԃемія јоԋнас ошкӧ сӧветскӧј правіԏељстволыс чорыԁ поԉітікасӧ војна јапонскӧј провоцірујтысјас ԁінӧ ԁа пӧса чолӧмалӧ міјан нароԁлыс доблестнӧј піјанӧс—Первој (пріморскӧј) Арміјаса ԁа став Ԁалневосточнӧј Краснознамјоннӧј фронтса храбрӧј пограԋічнікјасӧс.

Меԁ фашістскӧј провокаторјас помнітасны, мый Сӧветскӧј Сојузса нароԁјас, коԁјас ӧтувтчӧмаӧс Леԋін-Сталін партіја гӧгӧр, олӧны тырвыјӧ мобілізаціоннӧј ԁаслунын ԁа кужасны вочавіԇны вынјӧра уԁарӧн војна ӧзтысјас уԁар вылӧ.

СССР-са Наукајаслӧн Акаԃемія віԍталӧ, мый СССР Наукајас Акаԃеміјаса став акаԃемікјас ԁа научнӧј работнікјас пуктасны асԍыныс став тӧԁӧмлунјассӧ ԁа вынјассӧ міјан рӧԁіналыс економіческӧј, техніческӧј ԁа обороннӧј вынјӧрсӧ став мерајасӧн кыпӧԁӧм вылӧ ԁа сӧветскӧј наука ԁа техніка став вынјӧр вылӧ мыжсӧмӧн, ԁасӧс пӧртны олӧмӧ партіјалыс, правіԏељстволыс ԁа міјан веліктӧј вожԁ Сталін јортлыс ԉубӧј поручеԋіјејас.

Меԁ оласны міјан непобеԃімӧј, доблестнӧј Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот!

Меԁ олас ужалыс человечестволӧн геԋіалнӧј вожԁ ԁа учіԏеԉ, міјан рӧԁнӧј ԁа раԃејтана веліктӧј Сталін јорт!

СССР Наукајас Акаԃеміјаса віце-преԅіԃентјас: СССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат Г. М. Кржіжановскіј, СССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат І. М. Губкін, Е. В. Бріцке; Акаԃемія Преԅіԁіумса шлеԋјас: РСФСР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат С. І. Вавілов, А. М. Ԃеборін, А. А. Борісак, акаԃемікјас СССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјас А. Н. Бах. А. А. Бајков; акаԃемікјас: С. А. Чаплыгін, А. А. Скочінскіј, Ԁ. І. Прасолов, А. С. Орлов, Ԁ. Н. Праԋішніков, А. М. Ԏерпігоров, І. І. Мещеԋінов, І. А. Орбеԉі, С. Г. Струмілін, А. В. Вінтер, В. П. Волгін, В. Ԁ. Греков, І. І. Шмаԉгаузен.

Сӧветскӧј Сојузса маршал В. К. БЛУХЕР.

БЛУХЕР

1918 воса жар августовскӧј лунјасӧ Белорецкӧн—важ уралскӧј завоԁсан—рытывылӧ муніс партізанскӧј армија. Ԁас сурс боец, революціја ԃелӧлы преԁанӧјјас, белӧјјаслыс кыщалӧм ӧрӧԁӧмӧн, муніс регулярнӧј краснӧј частјаскӧԁ ӧтлаасӧм вылӧ.

Тујыс муніс щем гырыс вӧр ԁа нюрјас пыр. Уна партізанјас—уралскӧј работчӧјјас ԁа казакјас—вӧліны кӧмтӧмӧс, пастасӧмаӧс пінжакјасӧн ԁа фуфајкајасӧн. Шојччігӧн најӧ пуісны картупеԉ ԁа ӧктісны вӧрыс јагӧԁјас. Нянь ез вӧв. Бојецјаскӧԁ ӧті котолокыс похоԁнӧј ԍојан ԍојіс партізанскӧј арміјалӧн команԁујущӧј вӧвлӧм мытішщінскӧј слесар ԁа царскӧј арміјаса раԁӧвӧј, Васіліј Константіновіч Блухер.

Нелямын лун кысіс рејԁ. Нелямын лун пӧшті ԁугԁывтӧг мунісны бојјас. І быԁлаын, кӧні кӧт ез завоԁітчыв тыш, меԁвоӡӡа раԁјасын тышкасіс шӧркоԁ тушаа, атлеԏіческі сложеннӧј, ӧԁјӧ вӧрыс морт серӧј, зев внімаԏелнӧј сінјаса, спокојнӧј, мужественнӧј гӧлӧса ԁа боксорлӧн јон кіјаса.

Неравнӧј тышјасын каԉітчіс партізанјаслӧн вынјасыс. Сӧмын Кунгурын најӧ ӧтлаасісны којмӧԁ Краснӧј Арміјакӧԁ. Страстнӧја ԁа волнујтана уна сурс кіссӧм паскӧмјаса, омӧлтчӧм јӧз сылісны „Інтернаціонал". Ічӧтік карса уліцјасӧԁ ӧԁјӧ муніс конніца. Вескыԁ провоԁ куԇа Блухер рапортујтіс Леԋінлы Москваӧ, Кремлӧ белӧјјас тылын прімертӧм сурсӧнжыԋӧн кілометр куԇа рејԁ успешнӧја помалӧм јылыс.

Таԇі помасіс полковоԃец Блухерлӧн первој іспытаԋіје. Сы јылыс славаыс паскаліс ылӧӡ Урал преԃелјас сајӧӡ. 1918 воса октабр 30-ӧԁ лунӧ, кор ВЦІК віԁлаліс „Красноје Знамја" бојевӧј орԃен јылыс положеԋіје, бостіс кыв ВЦІК-са преԁсеԁаԏел Јаков Міхајловіч Свердлов:

— 1 сіӡ, јортјас,—шуіс сіјӧ,—леӡӧј вӧзјын тіјанлы первој случај Краснӧј Знамја орԃен ԍетӧм вылӧ, сіјӧн Блухер јортӧс награԁітӧмӧн.

ВЦІК-са шлеԋјас ӧтсӧгласӧн ошкісны тајӧ преԁложеԋіјесӧ.

Сіјӧ каԁсаԋыс коліс пӧшті 20 во. Војеннӧј професіја лоіс пожізненнӧј професіјаӧн болшевік Васіліј Блухерлӧн.

Маршал Блухер біографіјаын абуӧ омӧла тӧԁчана ԁатајас ԁа епізоԁјас. Сылӧн олӧмыс—сіјӧ міјан гражԁанскӧј војналӧн, сӧветскӧј оружије куслытӧм побеԁајас історіјалӧн бојевӧј вехајас.

1919 воын легенԁарнӧј 51-ӧԁ стрелковӧј ԁівіӡіја јурын, коԁӧс вӧлі сформірујтӧма московскӧј ԁа уралскӧј рабочӧјјасӧн, Блухер грӧмітӧ Колчакӧс Уралсаӧн Іркутскӧӡ сіјӧс преслеԁујтӧмӧн. Чорыԁ ԍібірскӧј морозјас суӧԁӧны ԁівіӡіјаӧс Омск ԁінын. Колчаковецјас бӧрынтчӧны, бешенӧја ԁорјысӧмӧн. Но најӧ бӧрынтчӧны сещӧм теруба, мый штабјас ԁа обозјас оз вевјавны переԁовӧј частјас бӧрса. Секі Блухер пуксӧԁӧ асԍыс штабсӧ ԍібірскӧј тројкајас вылӧ. Воӡӡа тројка вылын—сіјӧ ачыс, сылӧн аԁјутант, ԁа операԏівнӧј ԃежурнӧј. Ӧні штаб мӧԁ шаг оз колччы наступајтыс војскалӧн головнӧј частјасыс. Тују куԇа сіктјасын Блухер котыртало сӧветскӧј власт, прімітӧ став мерајас страшнӧј ԏіфознӧј епіԃеміјакӧԁ тышкасӧм куԇа.

1920 воса гожӧмын 51-ӧԁ ԁівіӡіја получајтӧ пріказ вужны врангелевскӧј фронт вылӧ. Ԁнепр берԁса степјас артмӧ укреплӧннӧј Каховскӧј плаԁарм. Сіјӧ пырӧ клінӧн вражескӧј војска расположеԋіјеӧ. Кык тӧлыс краснӧј частјас Блухер вескӧԁлӧм улын веналӧны белӧјјаслыс чорыԁ атакајас. Белӧј самолетјас бомбітӧны окопјас. Југԁігӧн Каховка вылӧ кыссӧны танкјас. Најӧ ӧрӧԁӧны загражԃеԋіјејас, вужанінјас бырӧԁны грӧзітӧмӧн. Но техніка ез вермы побеԁітны багатыр-јӧзӧс. Ні ӧті атака оз вај белӧјјаслы успех.

Нојабр 8-ӧԁ лунлы паныԁа војын Блухерлӧн уԁарнӧј группа мӧԁӧԁчіс непрістутнӧј перекопскӧј укреплеԋіјејас штурмујтӧм вылӧ. Броніруваннӧј убежішщејас ԁа окопјас, уна ԁас раԁа проволокајас, мінірујтӧм проходјас, бліндірујтӧм орӯԁіјнӧ ԁа пулеметнӧј гнезԁојас, жужыԁ гӧпјас ԁа волчеј гујас вічысісны наступајтысјасӧс.

Фрунзе прікажітіс бостны Перекоп мыјӧ кӧт сіјӧ оз сувт. 51-ӧԁ ԁівіӡіјаса славнӧј геројјас тышкасісны беззаветнӧја, вӧчісны ставсӧ, весіг поттӧмсӧ. Раԋітчӧмјас ез еновтны асыныс цепјас. Броневікјас,

XXIV-ӧԁ Международнӧј Јуношескӧј Лун воԅвылын

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комитет шыӧԁчис став комсомоԉскӧј органiзацiјаjас дiно специаԉнӧј пiсмӧӧн XXIV-ӧԁ Международнӧј Јуношескӧј Лун кежлӧ лӧсӧԁчӧм јылыс.

Праԅнiк кежлӧ гӧтӧвiтчiгӧн комсомоԉскӧј органiзацiјаjас ԁолжеԋӧԍ паскыԁа разјасԋiтны томјӧзлы Леԋiнлыс ԁа Сталiнлыс inԁӧԁjас капiтаԉiстiческӧј кыщалӧм јылыс, iнтернацiонаԉнӧј пролетарскӧј ԁӧԁjас јонмӧԁны ԁа Сӧветскӧј Сојузлыс бојевӧј вынјӧрсӧ став вынјасӧн јонмӧԁны колан лун јылыс.

Комсомоԉскӧј органiзацiјаjасӧн мог—паскыԁжыка паскӧԁны обороннӧј уж, торјӧн, лӧтчiкјасӧс, артiллерiстјасӧс, танкiстјасӧс ԁа парашутiстјасӧс гӧтӧвiтӧм куԅа. Быд комсомолеԋ обязан овлаԁеваjт ны кущӧмкӧ војеннӧј специаԉностӧн. Торја вниманiје ԁолжен лоны вескӧԁӧма томјӧзӧс Рабоче-Крестаԋскӧј Краснӧј Армiја ԁа Војенно-Морскӧј Флот раԁјасӧ прiзывајтiг кежлӧ образцовӧја лӧсӧԁчӧм вылӧ.

ВЛКСМ ЦК щӧктiс став комсомоԉскӧј органiзацiјаjаслы тавоса сеԋтабр 1-ој луԋӧԅ нуӧԁны комсомоԉскӧј собраԋiјеjас XXIV-ӧԁ Международнӧј Јуношескӧј Лун јылыс ԁокладјасӧн. Комсомоԉскӧј группајаслӧн собраԋiјеjас вылын, брiгаԁајасын, общежiтiјејасын, лыԁԁысан керкајасын, паркјасын комсомоԉскӧј актiв вынјасӧн лоԁ нуӧԁӧма беԍеԁајас, лекцiјаjас ԁа ԁокладјас тащӧм темаjас вылӧ: „фашiстскӧј агрессорјаслӧн (Германiјалӧн Iталiјалӧн, Јапонiјалӧн) захватнiческӧј полiтiка,“ „iностраннӧј разведываԏеԉнӧј органiзацiјаjасӧн ԁа најӧ троцкiстско-бухарiнскӧј ԁа буржуазно-нацiонаԉiстiческӧј агентуралӧн шпiонско-ԁiверсiоннӧј уж методјас ԁа прiјомјас јылыс“, „Сталiнскӧј Констiтуцiја ԁа сӧветскӧј томјӧз“, „фашiзм странаjасын томјӧзлӧн положеԋiје“ ԁа мукӧԁјас.

Сеԋтабр 6-ӧԁ лунӧ став сӧветскӧј страна пасԏа мунасны томјӧзлӧн массӧвӧј ԁемонстрацiјаjас ԁа праԅнiшнӧј гуљанiјеjас. Сӧветскӧј томјӧз петас улiчаjас вылӧ ԁемонстрiрујтны асԍыс братскӧј солiԁарност војналы ԁа фашiзмлы паныԁ тышкасԍыс став мiрса пролетарiјјаскӧԁ, асԍыс коммуԋiстiческӧј партiјаlы ԁа нароԁјаслӧн велiкӧј вожԁ, томјӧзлӧн медбур друг Сталiн јортлы беззаветнӧј преданност, асԍыс ԁаԍлун быԁ зԁук сувтны соцiаԉiстiческӧј отечество ԁорјӧм вылӧ.

XXIV Международнӧј Јуношескӧј Лун кежлӧ гӧтӧвiтчӧм лӧсалӧ ВЛКСМ-лӧн XX-ӧԁ годовщiна кежлӧ лӧсӧԁчӧмкӧԁ. ВЛКСМ ЦК щӧктӧ такӧԁ јiтӧԁын паскыԁа осветiтны томјӧз массајаслы Леԋiнско-Сталiнскӧј комсомоллыс ВКП(б) вескӧԁлӧм улын олӧмсӧ ԁа ужсӧ сылӧн развiвајтчан став етапјас вылын, комсомоллыс партiја вескӧԁлӧм улын нароԁлӧн врагјаскӧԁ—фашiзмлӧн троцкiстско-бухарiнскӧј, буржуазно-нацiонаԉiстiческӧј ԁа мукӧԁ агентјаскӧԁ тышкасӧм.

Праԅнiк кежлӧ лӧсӧԁчан лунјасӧ комсомоԉскӧј органiзацiјаjас ԁолжеԋӧԍ бурмӧԁны комсомолеԋјас ԁа томјӧз пӧвсын полiтiческӧј уж, паскӧԁны ԁа јонмӧԁны полiтобразованiјелыс сеԏ, болшевiстскӧј партiјалыс iсторiјасӧ быԁ комсомолеԋӧн пыԁiа велӧԁӧм ԁобiвајтчӧмӧн.

Воԅынмуныс сӧветскӧј томјӧзӧс комсомол раԁјасӧ кыскӧм куԅа уж воԅӧ нуӧԁӧмӧн, комсомоԉскӧј органiзацiјаjаслы колӧ јонмӧԁны полiтiко-воспiтаԏеԉнӧј ԁа културно-просветiтеԉнӧј уж комсомол выл прiмiтӧмјаскӧԁ, смелжыка кыскыны најӧс актiвнӧј общественнӧј олӧмӧ. Такӧԁ щӧщ ВЛКСМ ЦК тӧԁчӧԁӧ, мыј комсомоԉскӧј органiзацiјаjас воԅын сулалӧ зев ыжыԁ важноста мог медбур ԁостојнӧј комсомолеԋјасӧс ВКП(б) раԁјасӧ воԅӧ кыскӧм куԅа.

Международнӧј Јуношескӧј Лун ԁолжен лоны встретiтӧма промышлеԋностса ԁа соцiаԉiстiческӧј мујас вывса стахановецјаслыс раԁјас паскӧԁӧмӧн, массӧвӧј iнiцiатiвнӧј ԁвiженiје—рӧԁiна-мамлы томјӧзсаԋ пӧԁаркiјас лӧсӧԁӧм јонмӧԁӧмӧн.

ВЛКСМ ЦК аслас пiсмӧын чуксалӧ комсомоԉскӧј органiзацiјаjасӧс помӧԅ быръӧԁны аслас раԁјасыс полiтiческӧј беспечност, благодушiје ԁа самоуспокојенност, јонмӧԁны тыш нароԁлӧн врагјаскӧԁ—троцкiстско-бухарiнскӧј ԁа мукӧԁ шпiонјаскӧԁ, ԁiверсантјаскӧԁ ԁа вреԁiтеԉјаскӧԁ.

(ТАСС).

Локтам гырыс проiзводственнӧј вермӧмјасӧн Леԋiнскӧј комсомоллы 20 во тырiг кежлӧ

Матысмӧ Леԋiнскӧј комсомоллӧн славнӧј јубiлеј. Став сӧветскӧј томјӧз ыжыԁ кыпыԁлунӧн, гырыс проiзводственнӧј вермӧмјасӧн ԁа славнӧј ԁелӧјасӧн лӧсӧԁчӧны встречајтны тајӧ ыжыԁ праԅнiксӧ. Карјасын, сiктјасын, фабрiкајасын ԁа колхозјасын комсомолеԋјас ԋесојузнӧј томјӧзкӧԁ ыжыԁ актiвностӧн обсуждајтӧны Сталiн јорт ԋiма Автозаводса том стахановецјаслыс ԁа специаԉiстјаслыс шыӧԁчӧмсӧ.

Ыжыԁ актiвностӧн тајӧ шыӧԁчӧмсӧ обсуждајтiсны i Пустӧш шаԁԁi вӧчан завод берԁса комсомоԉскӧј органiзацiјаса комсомолеԋјас. Леԋiнскӧј комсомоллы 20 во тыран јубiлеј кежлӧ Пустӧш шаԁԁi вӧчан заводса комсомоԉскӧј органiзацiја локтӧ гырыс вермӧмјасӧн. Iчӧт, ԋекымын морта органiзацiјаыс сiјӧ быԁмiс ыжыԁ органiзацiјаӧ, кытчӧ ӧнi пырӧны 17 комсомолеԋ ԁа комсомолка.

Комсомоԉскӧј органiзацiја воԅмӧстчӧмӧн шаԁԁi заводса став цехјасын котыртӧма соцiаԉiстiческӧј орԁјысӧм. Уна комсомолеԋјас ԁа ԋесојузнӧј томјӧз 120—150 прӧцент вылӧ тырталӧны лунја нормаjас. Заводын том нывкајасӧ ԁа комсомолкаjасӧс котыртӧма кык женскӧј молоԁожнӧј брiгаԁаӧ, коԁјас сетӧны ужын ыжыԁ проiзвоԁiтеԉност. Торја комсомолкаjас лунја нормасӧ тыртӧны 150 прӧчентӧԅ ԁај унджык. Том комсомолкаjаслӧн—Татјана Ушаковалӧн, А. Белаjевалӧн, Наста Рочевалӧн, Наԁа Шангiналӧн ԁа мукӧԁјаслӧн ԋiмјасыс тӧԁсаӧс заводса став рабочӧјјаслы. Најӧ быԁмiсны комсомол раԁјасын. Том комсомолка Татјана Ушакова ӧнi женскӧј брiгаԁаын брiгаԁiр.

Соцiаԉiстiческӧј орԁјысӧм подув вылын заводскӧј коллектiв шеԁӧԁiс гырыс вермӧмјас. Помалӧма станокјас ԁа машiнаjас ремонтiрујтӧм, вӧчӧма капiтаԉнӧј ремонт. Колiс нӧшта сувтӧԁны штанговӧј насос ԁа ва качајтан мотор, коԁӧс заводса коллектiв помалас Леԋiнскӧј комсомоллы 20 во тыран лун кежлӧ пӧԁарокӧн.

Оз омӧла ужав комсомоԉскӧј органiзацiја i културно-массӧвӧј уж нуӧԁӧмын. Томјӧз пӧвсын ужалӧны ԋекымын оборoннӧј кружок. Уна томјӧз сԁајтӧны нормаjас ГСО, ГТО ԁа „Ворошiловскӧј стрелок“ значокјас вылӧ. Комсомоԉскӧј органiзацiја аслас воԅмӧстчӧмӧн стрӧiтiс стрелковӧј тiр. Тiрын сԁајталӧны „Ворошiловскӧј стрелок“ значок вылӧ нормаjас.

Матысмӧ Леԋiнскӧј комсомоллӧн славнӧј праԅнiк. Быԁ комсомолеԋ мiјан комсомоԉскӧј органiзацiјаыс тајӧ велiкӧј лун кежласԁастӧ соцiаԉiстiческӧј рӧԁiналы пӧԁаркiјас. Асланыс пӧԁаркiјасӧн најӧ кӧсјӧны нӧшта вылӧ кыпӧԁны соцiаԉiстiческӧј рӧԁiналыс вынјӧрсӧ ԁа обороноспособностсӧ.

М. Кајԁалов.
Комсомоԉскӧј органiзацiјаса секретар.

ЈУӦРТӦМ

Август 14-ӧԁ лунӧ 6 час рытын, Стројтехнiкум залын, лоԁ карса ԁа республiканскӧј комсомоԉскӧј актiвлӧн собраԋiје.

Сорнiтантор:

ВЛКСМ горком IV-ӧԁ пленумлӧн iтогјас. (ԁокладчiк **Палкiн** јорт).

ВЛКСМ ГК

преԁеԉнӧјӧ развiтӧмӧн, уԍласiсны лылӧм улын проволочнӧј заграждеԋiјеjас ԁа кыскалiсны проволока посԋi торјасӧн. Разведчiкјас кысԍiсны заграждеԋiјеjас дiнӧ ԁа шыблалiсны белӧј окопјасӧ ручнӧј гранатајас. Бојецјаслӧн сурсјасӧн усiсны, пулјасӧн вундӧмӧн. Налы смена вылӧ щыныс ԁа бiыс, коԁi шымыртiс Турецкӧј вал, кыпӧԁчiсны атакујтысјаслӧн пыр выл i выл гыјас.

Тајӧ смерчсӧ оз вӧлi поԅ дугӧԁны. I Перекоп усiс. Тајӧ победа велiчiје воԅас збылыс пемӧԁ славаыс Аустерлiцалӧн ԁа Бороԁiнолӧн, Ватерлоолӧн ԁа Верԁенлӧн.

51-ӧԁ ԁiвiзiјалы Перекоп штурмујтӧмыс вӧлi сетӧма ԋiм Перекопскӧј. Каховка ԁа Перекоп дiнын бојевӧј операцiјаjасӧн отлiчнӧја вескӧԁлӧмыс ԁа лiчнӧј подвiгјасыс Блухер јортӧс награԁiтӧма Краснӧј Знамја кык орԁенӧн.

1921 воын Блухер јорт—ԁалнеј Востокын. Сiјӧ—Војеннӧј Сӧветса преԁсеԁатеԉ ԁа ԁалневосточнӧј нароԁнӧј республiкаса став вооруженнӧј вынјаслӧн главнокомандујущӧј.

Гӧгӧр наглӧја, разбојнiкјас самӧн кӧԅајнiчајтӧны јапоԋецјас. Најӧ котыртӧны Прiморјеын контрреволуцiоннӧј переворот ԁа сувтӧԁӧны власт берԁӧ Меркулов вокјаслыс белӧј правiтеԉство. Самурајјас требујтӧны частнӧј собственност восстановiтӧм, налы 80 во кежлӧ Војвыв Сахаԉiн сетӧм, став укрепԉеԋiјеjас ԁа береговӧј батарејаjас бырӧԁӧм.

Ԁалневосточнӧј республiкаса правiтеԉство вочавiԅӧ ӧтказӧн. Но вынлы колӧ паныԁ сувтӧԁны вын. Кӧрт кiӧн Блухер лӧсӧԁӧ пӧрадок нароԁно-революцiоннӧј армiјаын. Тајӧ абу кокнi. Армiја кујiм тӧлыс гӧгӧр-нiн оз получајт пајантор, табак, iстӧг, мајтӧг. Вӧвјас гылалӧны омӧлтчӧмла. Меԁым верԁны асныс ԁа вӧвјасӧс, нароԁоармеецјаслы быт лоӧ бостчыны картупел пуктӧмӧ, турун ыщкӧмӧ, кета кыјӧмӧ. Команԁiрјас пӧвсын уна белогварԁеецјас, јапонскӧј шпiонјас.

Енергiчнӧја ԁа настојчiвӧја Блухер ӧтувтӧ бојеспособнӧј частјас. Ӧтщӧщ сiјӧ вескӧԁлӧ Забајкалјеын барон Унгерныс жугӧԁӧмӧн. Арнас, армiја котыртӧм куԅа ужјаслӧн самӧј жар каԁас, Блухер мунӧ ԁалневосточнӧј республiкаса ԁiпломатiческӧј преԁставiтеԉ пыԁԁi ԁајренскӧј конференцiја вылӧ. Славнӧј командарм абутӧмлунӧн пӧлзујтчӧмӧн, iнтервентјас вескӧԁiсны Прiморје вылӧ генерал Молчановлыс белӧј армiја. Јапоԋецјасӧн отлiчнӧја вооружiтӧм, сiјӧ жугӧԁӧ красноармеецјаслыс iчӧтлыԁа частјас, бостӧ Хабаровск.

Блухер бӧр воӧ Чiтаӧ. Сiјӧ разрабатывајтӧ ӧтветнӧј пасвартан уԁарлыс план. Сiјӧ прiказывајтӧ лӧсӧԁчыны „ԁалневосточнӧј Перекоп“—Волчајевка станцiја дiнса жужыԁ сопка Iјун-Каран штурмујтiг кежлӧ.

Војеннӧј специаԉiстјас лыԁԁiсны, мыј бостны Волочајевка тӧлын 40—45 граԁуса кӧԅыԁӧ ԁырi безумӧ. Најӧ вӧзјiсны вештыны операцiјаjас тулысӧԅ. Но вiччысны вӧлi оз поԅ. Блухер прiкажiтiс штурмујтны сопка феврал 10-ӧԁ лунӧ. Жужыԁ лымӧ вӧјласӧмӧн, кӧԅыԁыс ԁерԁӧмӧн, прӧтiвнiклӧн убiјственнӧј бi улын мунiсны нароԁоармеецјас проволочнӧј заграждеԋiјеjас дiнӧ. Ԅiк ӧтi важ танк сiӧԁiс заграждеԋiјеjасын, белӧјјасӧн жугӧԁӧм.

Кујiм лун кысԍiс бој. Пыр топыԁжыка i топыԁжык топалiс сопка гӧгӧр кыщ. Нароԁнӧј армiјаса бојецјаслӧн сiјӧ лунјасас ез вӧв весiг пӧс ԍојан, асныс горшкӧјасӧ лымӧн вескӧԁiсны лымјӧн. Нароԁоармеецјас ез вермыны шонтысны бi дiнын, ез вермыны курiтны: белӧјјас востлiсны ураганнӧј лыјсӧм быԁ бi куԅа. Феврал 12-ӧԁ лунӧ југԁiгӧн бара мӧԁiсны атакаӧ, шашкајасӧн, кералiсны заграждеԋiјеjас, штыкӧн, зырјӧн пiскӧԁiсны туј проволока пыр. Унаӧн, проволока дiнӧ котӧртӧмӧн, усӧԁчiсны сы вылӧ, асланыс тушајасӧн ловја пос вӧчӧмӧн, коԁ куԅа мукӧԁјасыс воԅӧ нуӧԁiсны наступлеԋiје.

Блухер пыр вӧлi тышкасыјас пӧвсын. Быԁлаын пӧртмасiс сылӧн жеԋыԁ меховӧј полушубокыс ԁа кӧчку пела шапкаыс. Решајтана зԁукӧ сiјӧ петкӧԁiс цепӧ пушкајас, меԁым ԋе леԋны мiјан располоԅеԋiјеԁ белӧј бронепоеԅԁјас.

Феврал 12-ӧԁ лунӧ 11 час 30 мiнутын Волочајевка вӧлi бостӧма. Тајӧ вӧлi ԁалнеј Востокын белогвардејскӧј авантура помлӧн заводiтчӧм. Ԋекымын тӧлыс мысԏi медбӧрја јапонскӧј салдат еновтiс Сӧветскӧј ԁалнеј Востоклыс террiторiја, меԁым воԅӧ ԋекор сетчӧ ԋе волыны.

Колiс нӧшта во.

1924 воын кiтајскӧј революцiјалӧн вожԁ Сун Јат-Сен аслас крејсер вылын прiмiтiс генерал Галеԋӧс. Первој вiԅӧԁлӧм вылӧ генералы вӧлi позӧ сетны сылӧн 35 арӧсыс ещажык. Ставӧс коԁi сыкӧԁ паныԁаԍiс, кыскiс ас дiнас сылӧн војнлӧн прӧстӧј ԁа решiтеԉнӧј чужӧмыс. Беԍеԁа кысԍiс ԋекымын час.

Сун Јат-Сен шуiс:

— Колччӧј татчӧ ԁа отсалӧј асланым опытӧн мiјан ԁелӧлы. Ме верiта тiјанлы ԁа уверен тiјанын.

Генерал Гален колччiс. Сiјӧ лоiс кантонскӧј нацiонаԉнӧј правiтеԉстволӧн главнӧј војеннӧј сӧветнiкӧн. Уна уԅлытӧм вој ԁа лун сетiс сiјӧ нацiоналнӧј революцiоннӧј армiја лӧсӧԁӧмлы. Прославiтӧм „Вој-

(*Помсӧ вiԅӧԁ 4-ӧԁ лiстӧ*).

Испаԋијаса фронтјас вылын

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ

Кастуеро ԁе Костреруԁіо секторын (Саламеа ԁела—Сереԋаԍ рытыв-лунвылын) мунӧны чорыԁ бојјас. Республиканецјас кутӧны мјатежнікјаслыԍ ԁа інтервентјаслыԍ натіск, налы гырыԍ воштӧмјас вӧчӧмӧн.

Мукӧԁ фронтјас вылын ԋекущӧм вежсӧмјас абуӧԍ.

* *
*

Август 9-ӧԁ лунԍа асылӧ „савоја" ԏипа кујім мотора квајт самоԉот шыбытісны Аԉиканте вылӧ ыжыԁ разрушітеԉнӧј вына 100 гӧгӧр бомба.

6 час рытын кујім мотора 4 „јункерс" самоԉот бомбарԃірујтісны гражԃанскӧј јӧзӧс Періԉоын (Тортосаԍ воівылын) ԁа Таррагонаын. Шыбытӧма 20 гӧгӧр бомба. Емӧԍ морт жертвајас ԁа разрушеԋијејас.

Сіјӧ-жӧ лунӧ фашістскӧј авіација бомбарԃірујтіс Ваԉенсијаса центраԉнӧј кварталјас ԁа порт.

Испаԋијаса міністрјас сӧветлӧн засеԃаԋије

БАРСЕЛОНА, 10. Тӧрыт Негрін преԁсеԁатеԉствујтӧм улын вӧлі іспанскӧј правітеԉстволӧн засеԃаԋије. Јӧзӧԁӧм коммјуԋікеын івставӧ, мыј „правітеԉствоса глава ԁа націонаԉнӧј оборона куԅа міністр Негрін вӧчіс правітеԉстволы ԃетаԉнӧј јуӧртӧм военнӧј положеԋије јылыԍ, республиканскӧј војскалыԍ героіческӧј повеԃеԋије тӧԁчӧԁӧмӧн, коԁјас вывті ыжыԁ отвагаӧн пӧртӧны олӧмӧ асԍыныԍ ԁолг. Республиканскӧј војскаӧн нуӧԁан военнӧј операцијајас леԇӧны закрепітны бӧрја каԁын нуӧԁӧм наступлеԋијелыԍ результатјас.

Іностраннӧј ԃелӧјас куԅа міністр Аԉварес ԃеԉ Вајо вӧчіс ԁоклаԁ межԁунароԁнӧј положеԋије јылыԍ.

Правітеԉство вІԁлаліс уна ԏекущӧј вопрос ԁа прімітіс шуӧм".

Аԉварес ԃеԉ Вајолӧн ԃелӧјасын англијскӧј ԁа французскӧј повереннӧјјаскӧԁ бесеԁа

БАРСЕЛОНА, 10. Тӧрыт міністрјас сӧвет засеԃаԋије ԁырјі іностраннӧј ԃелӧјас куԅа міністр Аԉварес ԃеԉ Вајо прімітіс французскӧј ԁа англијскӧј повереннӧјјасӧс, коԁјаскӧԁ, кыԇі іԁыԍԍӧ офіціаԉнӧј коммјуԋікеын, обсуԃітіс положеԋије, коԁі артміс најӧ мыж куԅа, коԁі аслас упорнӧја чӧвоԉӧмӧн паԁмӧԁӧ Іспаԋијаԍ іностраннӧј војска петкӧԁӧм куԅа план вынӧ пырӧм, коԁӧс выработајтӧма „сујітчытӧм" куԅа комітетӧн. Іностраннӧј ԃелӧјас куԅа міністр, віставӧ воԅӧ коммјуԋікеын, вісталіс міністрјас сӧветлы јона ԋеԁовоԉствујтчӧм сіјӧ обстојатеԉствоӧн, мыј сіјӧ вопросыԍ ез вешјы мјортвӧј точкаыԍ, кӧт республикалӧн правітеԉство прімітіс англијскӧј план нӧшта јуԉ 26 ӧԁ лунӧ-на, межԁунароԁнӧј сотруԁԋічество іԃејалы воча мунӧмӧн. Тајӧ заԃержкаыԍ ем результат најӧ повеԃеԋијелӧн, коԁі пыр нарушајтӧ „сујітчытӧмлыԍ" політіка.

Кортесјас (іспанскӧј парламент) постојаннӧј ԃепутацијалӧн засеԃаԋије

БАРСЕЛОНА, 10. Тӧрыт Барселонаын муніс кортесјас постојаннӧј ԃепутацијалӧн засеԃаԋије. Міністрјас сӧветса преԁсеԁатеԉ ԁа іностраннӧј ԃелӧјас куԅа міністр тупкӧса вӧзјас сајын вӧчісны јуӧртӧмјас республикалӧн военнӧј ԁа іностраннӧј положеԋије јылыԍ. Соціалістическӧј ԃепутатјас вӧзјӧм серті засеԃаԋије пасјіс республикаса фронтјас вылын нароԁнӧј армијалыԍ героіческӧј тыш ԁа вылыԍ поԁтверԃітіс правітеԉствоӧс асԍыс тырвыјӧ ԁорјӧм. Кортесјаслӧн постојаннӧј комісија сыԍ кынԇі вӧчіс протест јуԉ 17-ӧԁ лунӧ фашістјасӧн Севіԉјаын кортесјаслыԍ ӧті ԃепутатӧс лыјлӧмлы паныԁ.

Јапоԋецјас прімеԋајтӧны отравԉајтан вешществојас

ЖЕԊЕВА, 9. Націјајас Лига сӧветын Кітајлӧн постојаннӧј ԃелегат Хуцзі-Цај мӧԁӧԁіс націјајас Лига геԋераԉнӧј секретар нім вылӧ доктор Таԉботлыԍ Нанчан (Цзансі провінцијалӧн стоԉіца) госпітаԉ берԁын англијскӧј врачлыԍ ԁоклаԁ. Доклаԁыԍ опровергнітӧма доказывајтӧ, мыј јапоԋецјас Кітајкӧԁ војнаын прімеԋајтӧны отравԉајтан вешществојас. Доктор Таԉбот пасјӧ кітајскӧј салԁатјасӧс горчічнӧј газӧн ԁа хлорӧн отравітан 19 случај.

Хасан ты рајонын столкновеԋијејас јылыԍ

Август 10-ӧԁ лунӧ, јапонскӧј посол г. Сігеміцу вылыԍ воліс Іностраннӧј ԃелӧјас куԅа Нароԁнӧј Комісcар Лытвінов јорт ԁінӧ. Мнеԋијејасӧн вежласӧм бӧрын, сӧветскӧј правітеԉство німсаԋ Нароԁнӧј Комісcар вӧчіс тащӧм преԁложеԋијејас:

1. Јапонскӧј ԁа сӧветскӧј војскајас став военнӧј ԃејствіјејас ԁугӧԁасны август 11-ӧԁ лунӧ 12 часын местнӧј каԁ серті, мыј јылыԍ СССР-са ԁа Јапоԋијаса правітеԉствојасӧн пыр-жӧ сетсӧны распор'ажеԋијејас.

2. Кыԇі сӧветскӧј, сіԇі і јапонскӧј војска коԉччасны сіјӧ ԉінијајас вылын, коԁјас најӧ кутасны август 10-ӧԁ лунӧ 24 часын местнӧј каԁ серті.

3. Граԋіцалыԍ спорнӧј участок реԁемаркација вылӧ лӧсӧԁсӧ смешаннӧј комісија кык преԁставітеԉыԍ СССР-саԋ ԁа кык преԁставітеԉ јапоно-манчжурскӧј сторонасаԋ, арбітр ԁырјі, коԁі сторонајас соглашеԋије серті бӧрјыԍсӧ кырјмӧԁ госуԁарствоса гражԁанасаԋ.

4. Реԁемаркација куԅа комісија ужалӧ ԁоговорјас ԁа картајас поԁув вылын, коԁјасӧс снабԃітӧма Россијаса ԁа Кітајса полномочнӧј преԁставітеԉјаслӧн кырымпасјасӧн.

Посол Сігеміцу ставнас прімітіс первӧј кык преԁложеԋијесӧ, арбітраж отклонітӧмӧн. Лытвінов јорт іԁлыліс, мыј реԁемаркација куԅа соглашеԋије шеԁӧԁӧмын јонжыка еффектівнӧј гарантијаӧн вӧлі ежӧ комісcијаын беспрістрастнӧј ԋезаінтересованнӧј арбітрлӧн прісутствіје, но, посолӧн возражајтӧм вӧсна, сіјӧ арбітраж вылын ез настаівајт. Тащӧм ногӧн, лыԁысԍӧ сӧгласујтӧмӧн і кујмӧԁ пунктӧԍ.

Абу шеԁӧԁӧма соглашеԋије реԁемаркација куԅа комісcијалӧн ужалан поԁувјас јылыԍ вопрос серті. Посол Сігеміцу вӧзјыліс поԁувнас пуктыны сіԇ-жӧ мукӧԁ матеріалјас, коԁјасӧс сӧветскӧј правітеԉстволы ӧнија каԁӧ ез вӧв петкӧԁлӧма ԁа коԁјас јылыԍ сы вӧсна сылӧн абу ԋекущӧм преԁставлеԋије. Г. Сігеміцу кӧсјыԍіс, вежӧ, јуасны тајӧ вопрос куԅаыԍ асԍыс правітеԉствосӧ ԁа матысса каԁӧ сетны вочакыв.

Сеԉкорјаслӧн гіжӧԁјас бӧрԍа

Віԅін сіктыԍ сеԉкор „Велӧԁыԍ" мијан гаԅетӧ гіжліс, мыј віԅінса рајпотребсојуз тупкіс столӧвӧј. Матеріалсӧ мијанӧн прӧверітӧм бӧрын тыԁовтчіс, мыј столӧвӧјсӧ вӧлі тупкылӧма ремонт вылӧ ԁа август 4-ӧԁ лун кежлӧ востӧма бӧр. Ӧні столӧвӧјыԍ ужалӧ.

* *
*

Јӧзӧԁтӧм заметка вылӧ, кӧні вӧлі гіжӧма Кулӧмԁінса рајоннӧј бібліотекалӧн омӧԉ уж јылыԍ, Кулӧмԁінса РОНО јуӧртӧ, мыј заметкаын гіжӧм фактјасыԍ збылмӧмаӧԍ. Кулӧмԁінса РОНО ӧлӧԁіс бібліотекаын ужалыԍ работԋікјасӧс.

Отв. редактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

БЛУХЕР

выв" похоԁын тајӧ армијаыԍ жугӧԁіс проԁажнӧј геԋераљјасӧс, коԁјас ізмеԋітісны асланыс рӧԁіналы ԁа вузалісны сіјӧс јапонскӧј самурајјаслы. Сіјӧ вӧчіс пасвартан кучкӧмјас кітајскӧј нароԁлӧн врагјаслы, сетіс став нароԁјаслы іностраннӧј захватчікјаслы паныԁ націонаԉнӧј освобоԁітеԉнӧј војналыԍ замечатеԉнӧј опыт.

Геԋерал Галенлӧн военнӧј талантыԍ шемӧсмӧԁіс іностраннӧј наблуԁатеԉјасӧс ԁа журналістјасӧс. Најӧ тӧԁмалісны сылыԍ збыль фамілијасӧ. Секі лоіс леґенԁа сы јылыԍ, мыј Гален (тајӧ фамілијесӧ Васілиј Константіновіч босьтіс Кітајын аслас олігӧн)—тӧԁса маршал Блухерлӧн, коԁі жугӧԁіс наполеоновскӧј војска Ватерлоо ԁінын, внук. Но журналістјас ӧшыбајтчісны. На вылын, ачыс сіјӧс тӧԁтӧг, чорыԁа сералісны важӧн кулӧм захуԁалӧј јарославскӧј помещік, коԁі случајнӧ сетіс аслас крепостнӧј крестьаԋінлы нім, коԁі лоіс сессa Васілиј Константіновіч ԃелӧлӧн фамілијаӧн.

1927 воын отважнӧј полковоԃец бӧр воіс рӧԁінаӧ. А кык во мысті, 1929 воын, кор кітајскӧј геԋераљјас, коԁјасӧс вӧлі нӧбӧма јапонскӧј военщінаӧн, завоԃітлісны штыкӧн віԁлыны мијан ԁаԉневосточнӧј граԋіцајаслыԍ крепыԁлунсӧ, Васілиј Константіновіч бӧр воіс ԁалнеј Востокӧ.

1929 воса август 6-ӧԁ лунӧ Револуціоннӧј военнӧј сӧвет пріказӧн вӧлі лӧсӧԁӧма Особӧј ԁаԉневосточнӧј Армија. Команԁујушщӧјӧн вӧлі назначітӧма Блухер јорт. Јапонскӧј военщіна ез ԁугӧԁ провокацијајас. Блухер пріказ серті 1929 воса октабрын-нојабрын Санчагоу, Лахасусу, Фугԁін, Міншафу, Манчжурија ԁа ԇажалајнор станцијајас ԁінын Особӧј ԁаԉневосточнӧј Армијалӧн ԁа Амурскӧј Военнӧј Флотіљјалӧн частјас жугӧԁісны белокітајскӧј војскаӧс најӧ ԏерріторија вылын, мијанлыԍ ԋеприкосновеннӧј госуԁарственнӧј граԋіцајас нарушајтны окота ԁыр кежлӧ бырӧԁӧмӧн. Блухер лічнӧ веськӧԁліс решајушщӧј операцијајасӧн Манчжурија ԁа ԇажалајнор станцијајас ԁінын. Сені вӧлі востӧма плеԋӧ ԁас сурс гӧгӧр салԁатӧс, 500 сајас офіцерӧс фронтӧн команԁујтыс геԋерал Лан јурнуӧԁӧм улын, зев уна орудијејас, бомбометјас, пулемјотјас, вінтовкајас, военнӧј імущество тыра составјас.

Врагӧс героіскӧја жугӧԁӧмыԍ Особӧј ԁаԉневосточнӧј Армијаӧс вӧлі награԃітӧма Красвӧј Знамја орԃенӧн ԁа кутіс воԅӧ шусыны Особӧј Краснознамоннӧј ԁаԉневосточнӧј Армијаӧн. Команԁарм Блухерӧс, коԁі меԁвоԅԅаыԍ історијаын котыртіс врагӧс сылӧн собственнӧј ԏерріторија вылын жугӧԁӧм, вӧлі награԃітӧма Сӧветскӧј Сојузын Краснӧј ԅвезԁа первӧј орԃенӧн.

Ӧні бара военнӧј опасностлӧн грозвӧј кымӧрјас чукӧрмӧны ԁалнеј Восток вестын. Мијанлыԍ рубежјас віԅӧны ԁаԉневосточнӧј Краснознамјоннӧј фронтлӧн ԁоблестнӧј частјас. Сіјӧ частјаснас команԁујтӧ нароԁлӧн герој, ужалыԍ нароԁлӧн вернӧј пі, Сӧветскӧј Сојузса маршал Васілиј Константіновіч Блухер.

М. ЧЕРНЕНКО.

ОБ'ЯВЛЕНИЕ

Пединститут об'являет дополнительный набор в Учительский Институт. К экзаменам в Учительский Институт допускаются лица с образованием 9 класов средней школы и 2-х курсов Педучилища и техникумов. Окончившие Педучилища принимаются без экзаменов.

Заявления с документами об образовании принимаются до 15 августа. Экзамены с 19 по 29 августа.

Адрес: Сыктывкар. Коммунистическая, 31. Пединститут.

ДИРЕКЦИЯ.

2—2.

ПРИ МОСКОВСКОМ ИНСТИТУТЕ ТЕАТРАЛЬНОГО ИСКУССТВА им. А. В. ЛУНАЧАРСКОГО

организуется коми театральная студия.

Студия готовит актеров для профессионального коми театра.

Срок обучения 5 лет.

В студию принимаются лица от 17 до 30 лет, имеющие образование не ниже семилетки и сдавшие приемные испытания.

Испытания проводятся по специальности, родному и русскому языку, русской литературе, географии, истории и политграмоте.

Поступающие должны иметь приготовленными для чтения наизусть: стихотворение, басню, отрывок прозы, а также уметь выполнить этюд на заданную тему.

Лица, не выдержавшие испытаний по специальности к дальнейшим испытаниям не допускаются.

Прием заявлений от поступающих производится с 26-го июля до 20-го августа 1938 г. в Управлении по делам Искусств в гор. Сыктывкаре. Справки выдаются там же ежедневно с 2 до 5 часов.

Все поступающие должны к заявлению о приеме приложить следующие документы:

1. Документ об образовании.
2. Справку о времени рождения (или пред'явить паспорт).
3. Справку о состоянии здоровья.
4. Справку об отношении к воинской службе.
5. Краткую автобиографию.
6. Две фотокарточки.

Лица, не представившие всех без исключения перечисленных документов, к приемным испытаниям допущены не будут.

Все принятые в студию обеспечиваются стипендией и общежитием. Членам семьи общежитие не предоставляется.

Дирекция Гитис.
Управление по делам Искусств Коми АССР.

Уполн. Главлита 3421. Типография г. Сыктывкар. Тираж 2500.